

Klausimas:

„Laba diena,
prašytume suteikti konsultaciją darbo teisės taikymo klausimais.

Teisinis reguliavimas

Socialinių paslaugų srities darbuotojų pareigybių ir atliekamų funkcijų sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. A1-487 (Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2022 m. rugpjūčio 9 d. įsakymo Nr. A1-528 redakcija), buvo papildytas 11 p. „sertifikuoto jaunimo darbuotojo“ pareigybe.

Kai kurių kategorijų darbuotojų, turinčių teisę į pailgintas atostogas, sąrašas ir šių atostogų trukmės aprašas, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimu Nr. 496, numato pailgintas atostogas socialinių paslaugų srities darbuotojams.

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo 7 str. 7 d. nustatyta, kad socialinių paslaugų srities darbuotojams šio įstatymo 1, 2, 3 ir 4 prieduose nustatyti minimalieji pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai didinami 30 procentų.

Praktinė situacija

Praktikoje „jaunimo darbuotojai“ dirba įvairiose biudžetinėse įstaigose (pvz., kultūros įstaigose, formaliojo ir neformaliojo švietimo įstaigose ir kt.), kurios įprastai neteikdavo socialinių paslaugų ir todėl joms šiuo metu kilo klausimų dėl „jaunimo darbuotojams“ taikytinų socialinių garantijų ir DU nustatymo.

Klausimas

Ar, Jūsų nuomone, atsižvelgiant į tai, kad „sertifikuoto jaunimo darbuotojo“ pareigybė buvo priskirta socialinių paslaugų srities darbuotojų pareigybių sąrašui, nuo šiol jiems turėtų būti taikomos atitinkamos socialinės garantijos ir darbo apmokėjimo reikalavimai? Pvz., „sertifikuotas jaunimo darbuotojas“ dirba savivaldybės viešojoje kultūros įstaigoje. Ar nuo šiol jam turėtų būti taikomos minėtos socialinės ir DU garantijos kaip socialinių paslaugų srities darbuotojui?

Iš anksto dėkojame už Jūsų nuomonę.“

Jurgiui Kazlauskui
jurgis.kazlauskas@jra.lt

2022-10-17
Į 2022-10-05 gautą el. paklausimą

KONSULTACIJA Į PAKLAUSIMĄ

Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – VDI) Darbo teisės skyriaus teisininkai susipažino su Jūsų paklausimu ir, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2009 m. gegužės 12 d. įsakymu Nr. A1-316 (Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2010 m. gruodžio 10 d. įsakymo Nr. A1-595 redakcija), 8.3.5 papunkčiu, teikia konsultaciją darbo įstatymų vykdymo klausimais.

Visų pirma, informuojame, kad VDI Darbo teisės skyriaus teisininkai pagal įstatymo nustatytą kompetenciją atsakydami į paklausimus nepasisako fakto klausimu, o tik teikia individualią konsultaciją, susijusią su teisės normų reguliavimu ir jų teisiniu aiškinimu.

Socialinių paslaugų srities darbuotojų pareigybių ir atliekamų funkcijų sąrašo¹ 11 punkte reglamentuota, jog socialinių paslaugų srities darbuotojų pareigybei, be kita ko, priskiriama ir sertifikuoto jaunimo darbuotojo pareigybė.

Lietuvos Respublikos darbo kodekso (toliau – DK) 138 straipsnio 1 dalyje numatyta, jog darbuotojams, kurių darbas susijęs su didesne nervine, emocine, protine įtampa ir profesine rizika, taip pat kurių darbo sąlygos yra specifinės, suteikiamos iki keturiasdešimt vienos darbo dienos (jeigu dirbama penkias dienas per savaitę) arba iki penkiasdešimt darbo dienų (jeigu dirbama šešias dienas per savaitę), arba iki aštuonių savaitių (jeigu darbo dienų skaičius per savaitę yra mažesnis arba skirtingas) pailgintos atostogos. Lietuvos Respublikos Vyriausybė tvirtina darbuotojų, turinčių teisę į pailgintas atostogas, kategorijų sąrašą ir nustato konkrečią pailgintų atostogų trukmę kiekvienai darbuotojų kategorijai.

Kai kurių kategorijų darbuotojų, turinčių teisę į pailgintas atostogas, sąrašo ir šių atostogų trukmės aprašo² 6 punkte nustatyta, kad psichologai, dirbantys tardymo izoliatoriuose, pataisos įstaigose, probacijos tarnyboje, socialinės globos įstaigose (išskyrus vaikų globos įstaigas), sutrikusio vystymosi kūdikių namuose, **ir socialinių paslaugų srities darbuotojai, dirbantys stacionariose socialinės globos įstaigose, grupinio gyvenimo namuose, bendruomeniniuose vaikų globos namuose, sutrikusio vystymosi kūdikių namuose**, – 30 darbo dienų (jeigu dirbama 5 darbo dienas per savaitę) arba 36 darbo dienos (jeigu dirbama 6 darbo dienas per savaitę). Jeigu darbo dienų per savaitę skaičius yra mažesnis arba skirtingas, darbuotojui turi būti suteiktos 6 savaitių trukmės pailgintos atostogos.

Remiantis Kai kurių kategorijų darbuotojų, turinčių teisę į pailgintas atostogas, sąrašo ir šių atostogų trukmės aprašo 8 punktu, **socialinių paslaugų srities darbuotojai, dirbantys kardomojo kalinimo ir laisvės atėmimo vietose, švietimo įstaigose**, taip pat socialinių paslaugų srities darbuotojai ir psichologai, dirbantys (pagal pareigybės aprašymą) **nestacionariose socialinių paslaugų įstaigose** (išskyrus psichologus, nurodytus Aprašo 6 punkte) **su socialinę riziką patiriančiais suaugusiais asmenimis, šeimomis, asmenimis, turinčiais proto ar psichinę negalią, ar teikiantys socialines paslaugas asmens namuose**, – 25 darbo dienos (jeigu dirbama 5 darbo dienas per savaitę) arba 30 darbo dienų (jeigu dirbama 6 darbo dienas per savaitę). Jeigu darbo dienų per savaitę skaičius yra mažesnis arba skirtingas, darbuotojui turi būti suteiktos 5 savaitių trukmės pailgintos atostogos.

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo (toliau – Apmokėjimo įstatymas) 7 straipsnio 7 dalyje nustatyta, kad **socialinių paslaugų srities darbuotojams šio įstatymo 1, 2, 3 ir 4 prieduose nustatyti minimalieji pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai didinami 30 procentų**. Nustatant pareiginės algos pastoviąją dalį, papildomai įvertinamas nacionalinių, valstybinių ir savivaldybių kultūros ir meno įstaigų aukščiausio profesinio meninio lygio kultūros ir meno darbuotojų nacionaliniu ir tarptautiniu mastu įgytas pripažinimas, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytas tam tikrų profesijų atstovų trūkumas Lietuvos Respublikos darbo rinkoje, trenerių ar socialinių paslaugų srities darbuotojų aukšta kvalifikacinė kategorija, nustatyta pagal tam tikrai darbuotojų grupei keliamus kvalifikacinius reikalavimus. Šiais atvejais šio įstatymo 1, 2, 3, 4 ir 5 prieduose nustatyti pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai gali būti didinami iki 100 procentų. Trenerio pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas didinamas atsižvelgiant į jo turimą kvalifikacinę kategoriją: jeigu trenerio kvalifikacinė kategorija pirma, jo pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas didinamas 45 procentais, jeigu antra, – 55 procentais, jeigu trečia, – 65 procentais, jeigu ketvirta, – 75 procentais, jeigu penkta, – 90 procentų, jeigu šešta, – 100 procentų. Treneriams, neturintiems kvalifikacinės kategorijos, pareiginės algos pastoviosios dalies

¹ Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. spalio 13 d. įsakymu patvirtintas Socialinių paslaugų srities darbuotojų pareigybių ir atliekamų funkcijų sąrašas Nr. A1-487.

² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimu Nr. 496 patvirtintas Kai kurių kategorijų darbuotojų, turinčių teisę į pailgintas atostogas, sąrašas ir šių atostogų trukmės aprašas.

koeficientai gali būti didinami iki 40 procentų. **Socialinių paslaugų srities darbuotojo pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas didinamas atsižvelgiant į jo turimą kvalifikacinę kategoriją: jeigu socialinių paslaugų srities darbuotojo kvalifikacinė kategorija pirma (žemiausia), jo pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas didinamas 15 procentų, jeigu antra (aukštesnė), – 20 procentų, jeigu trečia (aukščiausia), – 30 procentų. Socialinių paslaugų srities darbuotojams, neturintiems kvalifikacinės kategorijos, pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai gali būti didinami iki 10 procentų.** Biudžetinių įstaigų administracijos padalinių vadovų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai gali būti didinami iki 20 procentų, jeigu biudžetinės įstaigos administracijos padalinio vadovo vadovaujamo administracijos padalinio pareigybių skaičius, numatytas biudžetinės įstaigos pareigybių sąrašė, yra vienas šimtas ir daugiau (Apmokėjimo įstatymo 7 straipsnio 8 dalis).

Vadovaudamiesi išdėstytu teisiniu reglamentavimu teikiame konsultaciją, kad socialinių paslaugų srities darbuotojas turi teisę į pailgintas atostogas Kai kurių kategorijų darbuotojų, turinčių teisę į pailgintas atostogas, sąrašo ir šių atostogų trukmės aprašo nustatyta tvarka tuo atveju, kai dirba stacionariose socialinės globos įstaigose, grupinio gyvenimo namuose, bendruomeniniuose vaikų globos namuose, sutrikusio vystymosi kūdikių namuose, taip pat kardomojo kalnimo ir laisvės atėmimo vietose, švietimo įstaigose, taip pat nestacionariose socialinių paslaugų įstaigose su socialinę riziką patiriančiais suaugusiais asmenimis, šeimomis, asmenimis, turinčiais proto ar psichinę negalią, ar teikiantys socialines paslaugas asmens namuose. Tuo atveju, jeigu darbuotojo pareigybė patenka į socialinių paslaugų srities darbuotojo pareigybę, šiam darbuotojui turėtų būti nustatomi didesni pareiginės algos pastoviosios dalies koeficiento dydžiai remiantis Apmokėjimo įstatymo tvarka.

VDI Darbo teisės skyriaus teisininkų konsultacijos darbo ginčus nagrinėjantiems subjektams neprivalomos.

Taip pat informuojame, kad konsultacijas bei aktualią informaciją dėl Darbo kodekso galite rasti skiltyje „DUK“.

Mums labai svarbi Jūsų nuomonė! Todėl kviečiame skirti kelias minutes ir įvertinti VDI Jums suteiktą konsultaciją. Tą padaryti galite čia: <https://apklausa.lt/f/valstybines-darbo-inspekcijos-vdi-paslaugu-kokybes-vertinimo-anketa-z6afd5g/answers/new.fullpage>

Darbo teisės skyriaus teisininkė

Gražina Kliukoit